

Datum
2019-11-06
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
FSN-2019-2167

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående Styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 STK-2019-629

Funktionsstödsnämnden föreslås lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till ett övergripande styrdokument för krisberedskapsarbetet i Malmö stad och lyfter några synpunkter som framgår enligt nedan.

Yttrande

Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till ett övergripande styrdokument för krisberedskapsarbetet i Malmö stad. Utvecklingsplan för Malmö stads krisberedskapsarbete och civilt försvar 2020 – 2023 visar på bredden i det ansvar som kommunen har vad gäller krisberedskap och kan fungera som ett stöd för förvaltningarna i det interna arbetet. Vidare anser nämnden att styrdokumentet harmoniserar med de krav som anges i överenskommelse om kommuners krisberedskap.

Utvecklingsplanen beskriver vision samt övergripande mål och inriktning för Malmö stads krisberedskap. Det finns uppsatta inriktningar och så kallade ”skall-krav” kopplat till respektive delområde. Totalt sett rör det sig om ett stort antal mål och ”skall-krav”, men utifrån att utvecklingsplanen sträcker sig över fyra år och dess utformning, görs bedömningen att det är ett rimligt antal. Funktionsstödsnämnden konstaterar också att flera av de krav som åläggs nämnden är områden som nämnden redan arbetar med enligt Program för Malmö stads krisberedskap 2016-2019, som föreliggande förslag avser att ersätta. Det är viktigt att målen kan visa på en förflyttning och ger förutsättningar för både styrning och uppföljning. I styrdokumentet anges att kommunstyrelsen systematiskt ska arbeta med uppföljningen av arbetet enligt skall-kraven. Nämnden saknar dock en närmare beskrivning av *hur* uppföljningen ska ske och i vilken grad som nämnderna involveras i den. Uppföljning och analys är viktiga delar i förbättringsarbetet för att kunna uppnå och vidhålla ett samordnat och systematiskt arbete med krisberedskap. Flertalet av skall-kraven är formulerade som aktiviteter, vilket gör att de är relativt enkla att följa upp.

Det är däremot svårt att mäta kommunens faktiska förmåga att hantera kriser eller resultatet av förebyggande aktiviteter, varpå framtagandet av en metodik för uppföljning och utvärdering är positivt samt att det genomförs utvärdering av krishantering i kommunen för att få en uppfattning om förmågan att hantera kriser.

I förslaget till utvecklingsplan framgår att krisberedskap bör integreras i kommunens ordinarie processer för ledning, styrning och uppföljning, där så är möjligt och lämpligt. Det kan uppfattas som att respektive funktionsansvarig på förvaltningarna åligger ett stort ansvar att integrera krisberedskapen i relevanta processer och verksamheter. Nämnden vill därför betona viken av att det detta sker på såväl lokal som central nivå i staden och i samverkan mellan kommunstyrelsen och nämndernas funktionsansvariga.

Funktionsstödsnämnden finner det positivt att de enskilda nämnderna ges utrymme att hantera beredskapsarbetet utifrån nämndernas specifika behov och det anges att kommunstyrelsen ska erbjuda stöd till nämnderna. Funktionsstödsnämnden vill betona vikten av att kommunstyrelsen ger styrning, stöd och samordning i frågor som rör hela staden, där kontinuerlig kunskapsutveckling för de funktionsansvariga, nämndernas uppdrag att integrera krisberedskap i ordinarie styr- och ledningsprocesser utgör några exempel. Vidare ser funktionsstödsnämnden en fördel med en enhetligt utformad utbildning, exempelvis i form av psykologisk första hjälpen för de tjänstepersoner som ska vara en del av krisstödet i respektive nämnd, detta för att kunna erbjuda malmöborna likvärdigt stöd samt för att vid behov kunna ingå i det centrala krisstödet. Vad avser planer för utbildning och övning, som är ett av de områden där kommunstyrelsen erbjuder stöd åt nämnderna, saknar nämnden en beskrivning av ansvar och budget för genomförande och prioriteringar av de utbildningar och behov som framkommer. Styrning behöver inte uppfattas som negativt utan kan också vara fördelaktigt, som exempel kan nämnas behov av tidplan och eventuella prioriteringar utifrån ett Malmö stad övergripande perspektiv. Nämnden vill i detta sammanhang också framhålla vikten av att erforderliga resurser finns för att ge nämnda stöd.

Vidare framgår i förslaget till utvecklingsplan att Malmö stads krisberedskap genomsyras av samverkan såväl före, under som efter oönskade händelser. Det är i detta sammanhang viktigt med förståelse för olika aktörers ansvar och organisation, s.k. perspektivförståelse, för att uppnå effektivt arbete med inriktning och samordning. En väl fungerande RSA-process kan bidra till Malmö stads gemensamma beredskapsarbete och kunskap om de olika nämndernas beroenden, m.m.

I samband med behovet av att kunna förhålla sig till en föränderlig omvärld lyfts klimatförändringarna. I enlighet med skall-kraven ansvarar nämnderna för att anpassa verksamheten utifrån ett förändrat klimat. Funktionsstödsnämnden vill framhålla att det är en stor utmaning att anpassa samtliga boenden med hänseende till exempelvis värmebölja och ser gärna ett förtydligande av kravets innebörd. Vidare finner nämnden det önskvärt med ett förtydligande avseende innebörden av beredskapshänsyn vid exempelvis översikts- och detaljplanering. Nämnden noterar också att kommunstyrelsens uppdrag kopplat till klimatförändringar verkar blivit placerat under avsnitt "Säkerhetspolitiska bedömningar – statens initiering av utvecklandet av ett nytt totalförsvar".

Vad gäller civilt försvar vill nämnden lyfta betydelsen av socialtjänsten i planeringen av det civila försvaret och menar att en inkludering av ett socialtjänstperspektiv skulle gynna Malmö stads utvecklingsarbete av totalförsvaret. Nämnden anser därför att funktionsstödsnämnden bör vara delaktiga i planeringen och arbete med civilt försvar. Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser inom ramen för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), insatser inom socialpsykiatri till vuxna samt insatser till barn med fysiska funktionsnedsättningar eller svår somatisk sjukdom. Nämnden har ett långtgående ansvar även vid oönskade händelser och det är viktigt att beakta målgruppens behov. Nämnden har tillsammans med stadskontoret och de två andra socialförvaltningarna deltagit i ett forskningsprojekt finansierat av Socialstyrelsen ”Socialtjänst i ofred: Resiliens, beredskap och planering” som bl.a. visar socialtjänstens förutsättningar och sammanhang i planeringen för civilt försvar.

Nämnden vill framhålla att verksamheterna inom nämndens ansvarsområde har en god vana och förmåga att hantera händelser i vardagen och att det därför inte alltid är lätt att avgöra om det ska falla inom ramen för det som enligt styrdokumentet benämns ”oönskad händelse”.

Med ovan nämnda synpunkter ställer sig nämnden positiv till föreslagen utvecklingsplan för Malmö stads krisberedskapsarbete och civilt försvar 2020 – 2023.

Ordförande

.....
Roko Kursar (L)
.....

Nämndsekreterare

.....
Jesper Salö
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]